

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.1.2003

KOM(2003) 35 endelig

2003/0014 (ACC)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om forlængelse af gyldigheden af afgørelse 2002/148/EF om afslutning af konsultationerne med Zimbabwe i henhold til artikel 96 i AVS-EF-partnerskabsaftalen

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

1. Den 18. februar 2002 besluttede Rådet for Den Europæiske Union at træffe "relevante foranstaltninger" efter afslutningen af konsultationerne i henhold til artikel 96 i AVS-EF-partnerskabsaftalen¹. Disse foranstaltninger omfattede suspension af finansieringen af budget- og projektstøtte samt suspension af undertegnelsen af det nationale vejledende program under 9. EUF, men berørte udtrykkeligt ikke bidragene til operationer af humanitær art². De omfattede også suspension af artikel 12 i bilag II til partnerskabsaftalen vedrørende løbende betalinger og kapitalbevægelser, i det omfang det var nødvendigt for anvendelsen af yderligere restriktive foranstaltninger, navnlig indefrysning af midler.
2. Den begrundelse, der blev anført for indførelsen af disse foranstaltninger, var alvorlige krænkelse af menneskerettighederne og af menings- og foreningsfriheden og retten til fredelig forsamling. En mere umiddelbar begrundelse var den zimbabwiske regerings forsøg på at forhindre frie og retfærdige valg, især ved at nægte de internationale valgobservatører og medierne adgang.
3. I henhold til artikel 2, stk. 3, i afgørelsen af 18. februar 2002 gælder foranstaltningerne i tolv måneder. I henhold til samme stykke skulle foranstaltningerne tages op til fornyet behandling efter seks måneder. Ifølge skrivelsen til Zimbabwes præsident, der var knyttet som bilag til afgørelsen, ophæves foranstaltningerne, så snart forholdene er sådan, at menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstatsprincippet overholdes.
4. Siden indførelsen af de relevante foranstaltninger er der ikke konstateret nogen fremskridt med hensyn til de fem spørgsmål, der var specificeret under artikel 96-konsultationerne³. Tværtimod er situationen blevet forværret, hvilket følgende begivenheder viser:
 - Parlamentsvalget i marts, distriktsvalgene i september og de nylige suppleringsvalg har fundet sted under omstændigheder, der ikke gør det muligt at anse dem for at være hverken frie eller retfærdige.
 - Regeringsdannelsen i august, som signalerer en generel ny understregning af den hårde linje som det overordnede mål, syntes at bestå i fjernelsen (finansminister Makoni) og

1 Rådets afgørelse 2002/148/EF (EFT L 50 af 21.02.2002, s. 64). Samtidig vedtog Rådet også Rådets fælles holdning 2002/145/FUSP og Rådets forordning (EF) nr. 310/2002 om visse restriktive foranstaltninger over for Zimbabwe (EFT L 50 af 21.02.2002, s. 1-12). I kraft af disse retsakter indførte det visse restriktive foranstaltninger som f.eks. forbud mod levering af våben, rejseforbud og indefrysning af midler over for regeringsmedlemmer og andre personer, "som er involveret i aktiviteter, der alvorligt undergraver demokratiet, respekten for menneskerettighederne og retsstaten i Zimbabwe" [hvad med forlængelsen af disse foranstaltninger, som ophører med at gælde samtidig med de relevante foranstaltninger i henhold til Cotonou?]

2 Der er ved at blive gennemført en omstrukturering af EF's portefølje. [uklart]

3 Artikel 96-konsultationerne var åbne med henblik på at nå til enighed om de foranstaltninger, Zimbabwes regering skulle træffe for at rette op på situationen, især med hensyn til fem spørgsmål (ingen officiel tolerance over for politisk vold, hurtig indbydelse af internationale partnere til at støtte og observere de kommende valg og uhindret adgang hertil, beskyttelse af massemediernes frihed, domstolenes uafhængighed og respekt for deres afgørelser og standsning af ulovlige besættelser af ejendomme).

tilsidesættelsen (indenrigsminister Nkomo) af de mest reformvenlige og liberale regeringsmedlemmer.

- Den politiske konflikt mellem det regerende ZANU (PF) og oppositionspartiet MDC og afslutningen på alle former for dialog mellem partierne.
 - Regeringens faste vilje til at fuldføre den hurtige jordreform og den fortsatte udsættelse af farmere i stedet for at bringe de ulovlige besættelser til ophør.
 - Den nylige lovgivning om indskrænkning af ytrings-, forsamlings- og foreningsfriheden (der rammer visse målgrupper som f.eks. den politiske opposition, uafhængige medier og ngo'er).
 - Den fortsatte vold og intimidering, især i forbindelse med suppleringsvalgene, distributionen af fødevarehjælp og gennemførelsen af den hurtige jordreform.
5. Desuden er der ikke gjort nogen betydelige fremskridt hverken på stedet eller via de efterfølgende kontakter (EU-trojkens tiltag i SADC-hovedstæderne i maj 2002 og mange diplomatiske kontakter) eller gennem andre initiativer med henblik på at påvirke begivenhederne (Commonwealth og SADC).
 6. Rådets afgørelse, som skulle gælde i ét år regnet fra offentliggørelsen i EFT, blev taget op til fornyet overvejelse i juli 2002. Rådet konkluderede på sit møde den 22.07.2002, at "de nuværende forhold i Zimbabwe ikke er sådan, at menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstatsprincippet overholdes". Derfor blev de pågældende foranstaltninger opretholdt i uændret form.
 7. I betragtning af forværringen af situationen⁴ og den omstændighed, at der er gjort betydelige fremskridt og/eller at der vil blive truffet foranstaltninger for at rette op på situationen på de fem områder, der hersker bekymring over, synes det ikke at være berettiget at ophæve eller lempe de relevante foranstaltninger.
 8. Af den grund finder Kommissionen, at afgørelsen bør forlænges med yderligere 12 måneder. Da den foreslåede afgørelse kun består i en forlængelse af gyldigheden af de gældende relevante foranstaltninger uden nogen ændringer, er det ikke nødvendigt at genåbne konsultationerne med Zimbabwe i henhold til artikel 96 i Cotonou-aftalen.

4 I januar 2003 ventes der en rapport fra delegationslederen i Harare med en ajourført detaljeret vurdering af situationen.

9. Der skal føres løbende tilsyn med afgørelsen, og foranstaltningerne bør ophæves, når forholdene er sådan, at menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstatsprincippet overholdes. Den Europæiske Union bør forbeholde sig ret til at træffe yderligere foranstaltninger.

Konklusion

10. På baggrund af ovenstående foreslår Kommissionen, at Rådet træffer vedlagte afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om forlængelse af gyldigheden af afgørelse 2002/148/EF om afslutning af konsultationerne med Zimbabwe i henhold til artikel 96 i AVS-EF-partnerskabsaftalen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 300, stk. 2, andet afsnit,

under henvisning til den interne aftale om de foranstaltninger, der skal træffes, og de procedurer, der skal følges ved gennemførelse af AVS-EF-partnerskabsaftalen, undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000⁵, som er bragt i midlertidig anvendelse ved afgørelse truffet af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer den 18. september 2000, særlig artikel 3,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Rådets afgørelse 2002/148/EF⁶ blev konsultationerne med Republikken Zimbabwe i henhold til artikel 96, stk. 2, litra c), i AVS-EF-partnerskabsaftalen⁷ afsluttet, og der blev truffet relevante foranstaltninger som angivet i bilaget til afgørelsen.
- (2) Afgørelsen ophører i henhold til artikel 2, stk. 3, med at gælde den 21. februar 2003.
- (3) De væsentlige elementer, der er omhandlet i artikel 9 i AVS-EF-partnerskabsaftalen, krænktes fortsat af Zimbabwes regering, og de nuværende forhold i Zimbabwe er ikke sådan, at menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstatsprincippet overholdes.
- (4) Derfor bør afgørelsens gyldighedsperiode forlænges -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

I afgørelse 2002/148/EF affattes artikel 2, stk. 3, således:

"Disse foranstaltninger gælder i fireogtyve måneder. Der bliver løbende ført tilsyn hermed."

⁵ EFT L 317 af 15.12.2000, s. 376.

⁶ EFT L 50 af 21.2.2002, s. 64.

⁷ EFT L 317 af 15.12.2000, s. 3.

Skrivelsen i bilaget til denne afgørelse stiles til Zimbabwes præsident.

Artikel 2

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

Udfærdiget i Bruxelles, den

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG

Bruxelles, den

SKRIVELSE TIL ZIMBABWES PRÆSIDENT

Den Europæiske Union tillægger bestemmelserne i artikel 9 i AVS-EF-partnerskabsaftalen den allerstørste betydning. Som væsentlige elementer i partnerskabsaftalen danner respekten for menneskerettighederne, de demokratiske institutioner og retsstaten grundlaget for vore indbyrdes forbindelser.

Ved skrivelse af 19. februar 2002 underrettede Den Europæiske Union Dem om sin beslutning om at afslutte konsultationerne i henhold til artikel 96 i AVS-EF-partnerskabsaftalen og træffe visse "relevante foranstaltninger" som omhandlet i artikel 96, stk. 2, litra c), i nævnte aftale.

Den Europæiske Union finder nu efter mere end 12 måneder og adskillige mæglingsforsøg, at de demokratiske principper stadig ikke overholdes i Zimbabwe, og at Zimbabwes regering ikke har opnået nogen betydelige fremskridt på de fem områder, der er anført i Rådets afgørelse fra februar (standsning af politisk motiverede voldshandlinger, frie og retfærdige valg, mediefrihed, domstolenes uafhængighed og indstilling af ulovlige besættelser).

På baggrund af ovenstående finder Den Europæiske Union ikke, at de relevante foranstaltninger kan ophæves.

Foranstaltningerne ophæves først, når forholdene er sådan, at menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstatsprincippet overholdes. Desuden forbeholder Den Europæiske Union sig ret til at træffe yderligere restriktive foranstaltninger.

Den Europæiske Union vil følge udviklingen i Zimbabwe nøje og ønsker endnu engang at understrege, at den ikke ønsker at straffe Zimbabwes befolkning og vil opretholde sit bidrag til operationer af humanitær art og projekter, der består i direkte støtte til befolkningen, især i sociale sektorer, som ikke berøres af disse foranstaltninger.

Den Europæiske Union ønsker at opretholde dialogen med Zimbabwe på grundlag af AVS-EF-partnerskabet og håber, at De vil gøre Deres bedste for, at de væsentlige elementer i partnerskabsaftalen på ny overholdes, således at alle samarbejdsinstrumenterne kan genoptages snarest muligt.

Med venlig hilsen

På Kommissionens vegne

På Rådets vegne